

<http://www.luju.ro/inalta-curte-submineaza-suveranitatea-romaniei-este-cel-mai-vadit-atac-la-adresa-constitutiei-publicam-in-forma-integrala-decizia-iccj-din-dosarul-fratilor-mazare-care-calca-in-picioare-legea-fundamentala-si-stabileste-precedentul-periculos-de-nesocotire>



INALTA CURTE SUBMINEAZA SUVERANITATEA ROMANIEI – Este cel mai vadit atac la adresa Constitutiei. Publicam in forma integrala decizia ICCJ din dosarul fratilor Mazare care calca in picioare Legea fundamentala si stabileste precedentul periculos de nesocotire a deciziilor CCR obligatorii. ICCJ a dat intaietate CJUE, refuzand rejudecarea cauzei, pe motiv ca infractorii nu trebuie sa scape: "Viciul constatat nu este de natura sa afecteze dreptul la un proces echitabil potrivit standardelor europene"

Scris de Elena DUMITRACHE | Data: 17.05.2022 18:55



Avem integral prima motivare efectiva a unei decizii pronuntate de Inalta Curte de Casatie si Justitie prin care se justifica negru pe alb de ce judecatorii supremi au decis sa aplice cu intaietate o decizie pronuntata de Curtea de Justitie a Uniunii Europene (CJUE) cu incalcare a Constitutiei si a legilor tarii. **Argumentatia cheie a judecatorilor ICCJ? Simpla: lasa neaplicata Decizia CCR nr. 417/2019 privind completele specializate in materia coruptiei intrucat o aplicare a acestora ar genera "un risc sistemic de impunitate a faptelor ce constituie infractiuni grave de frauda care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii sau de coruptie in general, cu incalcare a dispozitiilor mentionate de CJUE".**

ICCJ: "Instantele nationale de drept comun sunt tinute de deciziile curtii constitutionale nationale si nu pot, din acest motiv si cu riscul savarsirii unei abateri disciplinare, sa lase neaplicata din oficiu jurisprudenta rezultata din deciziile mentionate"

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI – PENAL 2 2019

Decizia nr. 45

Dosar nr. 105/1/2019

Ședința publică din data de 10 mai 2022

PREȘEDINTE Francisca Maria Vasile	- judecător
Săndel Lucian Macavei	- judecător
Oana Burnel	- judecător
Simona Elena Cîrnaru	- judecător
Dan Andrei Enescu	- judecător

Magistrat asistent – Costin Cristian Pușcă

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a fost reprezentat de procuror **Gabriela Popa**.

S-au luat în examinare apelurile declarate de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și inculpații Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru împotriva sentinței penale nr. 398 din data de 28 iunie 2018, pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în dosarul nr. 1409/1/2016.

Dezbaterile au avut loc în ședința din data de 21 februarie 2022 și au fost consemnate în încheierea întocmită la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre. Având nevoie pentru a delibera, Înalta Curte a stabilit termen pentru pronunțare la data de 07 martie 2022, 21 martie 2022, 18 aprilie 2022, respectiv 10 mai 2022, când, în aceeași compunere, a decis următoarele:

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

Deliberând asupra cauzei penale de față, în baza actelor și lucrărilor dosarului, constată următoarele:

A. JUDECĂȚA ÎN FOND

Prin sentința penală nr. 398 din data de 28 iunie 2018, pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în dosarul nr. 1409/1/2016 s-au dispus următoarele:

1. În baza art.386 alin.1 Cod procedură penală, a fost schimbată încadrarea juridică a faptelor inculpatului Mazăre Alexandru din trei infracțiuni de fals în declarații, prev. de art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal, cu aplicarea art.38 alin.1 Cod penal, în infracțiunea de fals în

Citatul de mai sus se regăsește în **Decizia nr. 45/2022** pronunțată în dosarul nr. 105/1/2019 în data de 10 mai 2022 de **Completul de 5 judecatori ICCJ** format din **Francisca Vasile (foto stanga), sandel Macavei (foto centru), Oana Burnel, simona Cîrnaru și Dan Andrei Enescu (foto dreapta)** prin care s-a dispus condamnarea fostului senator **Alexandru Mazare** la 3 ani cu executare pentru complicitate la luare de mită, (*in condițiile în care fusese achitat la fond, iar în apel este singurul care a primit condamnare – pentru Radu Mazare și Avraham Morgenstein încetând procesul penal pentru infracțiunile de luare, respectiv dare de mită*).

Aplicat, **Alexandru Mazare** a fost trimis după gratii pentru ca CJUE a cerut de la Luxemburg ca dosarele să fie soluționate mai repede, fără amănări, mai ales în cazurile în care poate interveni prescripția, iar cei trimiși în judecată pentru fapte de corupție să nu mai scape nepedepsiți. Acest lucru s-a întâmplat chiar cu nerespectarea dispozițiilor legale naționale și a Constituției, Înalta Curte motivând aceasta nesocotire a legii fundamentale prin invocarea tratatelor europene și a deciziilor CJUE.

Tehnic spus, **ICCJ constată ca României îi revine obligația de a scurta durata dosarelor de corupție, or prin aplicarea unei decizii obligatorii a CCR, precum Decizia nr. 417/2019, s-ar prelungi inevitabil durata procedurilor penale (dosarul în mod firesc fiind necesar a fi trimis spre rejudecare de către un complet specializat în materia corupției).**

În acest caz, ceea ce a îngrijorat Înalta Curte, invocând Decizia CJUE pentru nerespectarea Deciziei CCR nr. 417/2019, este că reluarea procesului ar fi condus la depășirea termenelor de prescripție aplicabile în dosarul Mazare, **"riscul de impunitate devenind în acest fel sistemic față de categoria de persoane menționată"**, respectiv a celor trimise în judecată pentru pretinse fapte de corupție.

În ce privește nesocotirea unei decizii a CCR care, conform Constituției și Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, ar atrage în mod evident **rspunderea disciplinara a judecătorilor din Completul de 5 al ICCJ care a pronunțat decizia de condamnare a lui Alexandru Mazare cu invocarea prioritara a Deciziei CJUE – pentru nerespectarea art. 99 lit. ?) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor – judecătorii supremi se acopera și spun că "viciul constat nu este de natură să afecteze dreptul la un proces echitabil potrivit standardelor europene".**

sigur, aceasta este interpretarea data de Inalta Curte: **“Principiul suprematiei dreptului Uniunii trebuie interpretat in sensul ca se opune unei reglementari sau unei practici nationale potrivit careia instantele nationale de drept comun sunt tinute de deciziile Curtii Constitutionale nationale si nu pot, din acest motiv si cu riscul savarsirii unei abateri disciplinare, sa lase neaplicata din oficiu jurisprudenta rezultata din deciziile mentionate, chiar daca ele considera, in lumina unei hotarari a Curtii, ca aceasta jurisprudenta este contrara articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, articolului 325 alineatul (1) TFUE sau Deciziei 2006/928.”**

Mai mult, **Completul de 5 al ICCJ sustine in Decizia de condamnare a lui Alexandru Mazare ca nu poate fi vorba tocmai despre o nerespectare a Deciziei CCR nr. 417/2019, de vreme ce a fost adoptat “actul formal”, respectiv Hotararea din 23 ianuarie 2019 a Colegiului de conducere al ICCJ prin care, sustin acestia, s-a confirmat ca “judecatorii Inaltei Curti de Casatie si Justitie care au facut parte din completurile de judecata in materie de coruptie inainte de adoptarea acestei hotarari erau specializati in aceasta materie”.**

Cu aceasta motivatie, Inalta Curte a decis ca *“lasa neaplicata Decizia nr. 417/2019 din 3 iulie 2019 a Curtii Constitutionale, aplicarea standardului instituit prin decizia ultim mentionata, relativ la notiunea de instanta constituita potrivit legii, fiind de natura a genera un risc sistemic de impunitate a faptelor ce constituie infractiuni grave de frauda care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii sau de coruptie in general, cu incalcarea dispozitiilor mentionate de CJUE care prevad sanctiuni efective si disuasive pentru combaterea infractiunilor de aceasta natura, in conditiile in care viciul constatat nu este de natura sa afecteze dreptul la un proces echitabil potrivit standardelor europene”.*

Amintim ca dosarul fratilor Mazare se afla la Inalta Curte din aprilie 2016, solutia la fond fiind pronuntata in 28 iunie 2018. Judecarea apelului cauzei de catre Completul de 5 judecatori al ICCJ a inceput in februarie 2019, insa a fost amanata pana la pronuntarea CJUE pe speta privind completele specializate in infractiuni de coruptie, ca urmare a Deciziei CCR nr. 417/2019.

Redam in continuare pasaje din motivarea Deciziei nr. 45/2022 a Inaltei Curti din dosarul nr. 105/1/2019:

“Inalta Curte de Casatie si Justitie – Completul de 5 judecatori, in majoritate, la data de 9 decembrie 2019 a constatat ca se impune suspendarea judecarii prezentei cauze pana la solutionarea de catre Curtea de Justitie a Uniunii Europene a cauzei inregistrate sub nr. C-811/19, avand ca obiect sesizarea in vederea pronuntarii unei hotarari preliminare formulata in dosarul nr. 790/1/2019 al Inaltei Curti de Casatie si Justitie, Completul de 5 judecatori.

Inalta Curte, Completul de 5 Judecatori, a observat ca pe rolul Curtii de Justitie a Uniunii Europene este inregistrata sub nr. C-811/19 o cauza cu obiect asemanator celei pendinte, respectiv infractiuni de coruptie, iar hotararea preliminara ce urmeaza a fi pronuntata, in procedura accelerata, de catre instanta Uniunii vizeaza interpretarea unor norme de drept comunitar incidente si in prezenta cauza.

Astfel, prin cererea preliminara inregistrata sub nr. C-811/19, s-a solicitat Curtii de Justitie a Uniunii Europene sa se pronunte, printre altele, daca art. 19 alin. 1 din Tratatul privind Uniunea Europeana, art. 325 alin. 1 din Tratatul privind functionarea Uniunii Europene, art. 4 din Directiva UE nr. 2017/1371 a Parlamentului European si a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor indreptate impotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de

drept penal, trebuie interpretate in sensul ca se opun adoptarii unei decizii de catre un organ exterior puterii judecatoresti, Curtea Constitutionala a Romaniei, care sa solutioneze o exceptie procesuala care ar viza o

eventuala nelegala compunere a completurilor de judecata in raport de principiul specializarii judecatorilor la Inalta Curte de Casatie si Justitie (neprevazut de Constitutie) si sa oblige o instanta de judecata sa trimita cauzele aflate in calea de atac a apelului spre rejudecare, in primul ciclu procesual la aceeasi instanta.

Problematika ce a stat la baza acestei sesizari a fost generata de pronuntarea Deciziei nr. 417/03.07.2019 a Curtii Constitutionale (publicata in M.Of nr. 825/10.10.2019) si este similara celei ridicate in speta de fata, de vreme ce aceasta din urma are ca obiect, printre altele, judecarea unor infractiuni de coruptie prevazute de Legea nr. 78/2000, iar elemente cum ar fi durata procedurilor, riscul prescriptiei raspunderii penale si analiza legalitatii procedurilor in prima instanta impun interpretarea dreptului Uniunii.

Or, prin decizia anterioara a instantei constitutionale s-a constatat existenta unui conflict juridic de natura constitutionala intre Parlament, pe de o parte, si Inalta Curte de Casatie si Justitie, pe de alta parte, generat de neconstituirea de catre instanta suprema a completurilor de judecata specializate pentru judecarea in prima instanta a infractiunilor prevazute in Legea nr. 78/2000, contrar celor prevazute de art. 29 alin. 1 din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003. Totodata, s-a statuat ca urmeaza a fi rejudecate cauzele inregistrate pe rolul Inaltei Curti de Casatie si Justitie si solutionate de aceasta in prima instanta anterior Hotararii Colegiului de conducere al Inaltei Curti de Casatie si Justitie nr. 14 din 23 ianuarie 2019, in masura in care nu au devenit definitive, in conditiile art. 421, pct.2 lit. b) din Codul de procedura penala, de completurile specializate alcatuite potrivit art. 29 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 161/2003.

Decizia autoritatii constitutionale este obligatorie in toate cauzele pendinte ce au ca obiect infractiuni prevazute de Legea nr. 78/2000, astfel ca interpretarea ce urmeaza a fi data dreptului comunitar in contextul prezentat este aplicabila, la randul sau, in toate aceste cauze.

Prin urmare, luand in considerare dispozitiile art. 148 alin. 2 din Constitutie, imperativul aplicarii prioritare a dreptului Uniunii Europene reclama, in speta, evitarea pronuntarii unei hotarari aflata intr-o posibila contradictie cu dreptul comunitar, astfel cum urmeaza sa fie interpretat acesta de CJUE, in cauza nr. C-811/19.

Curtea de Justitie a subliniat, in cauza C-106/77, Amministrazione delle Finanze dello stato si simmenthal SA, hotararea din 09.03.1978, ca "(...) faptul de a recunoaste o anumita eficienta juridica unor acte normative nationale care incalca domeniul in cadrul caruia Comunitatea isi exercita atributia legislativa sau care sunt incompatibile intr-un alt mod cu dispozitiile de drept comunitar, ar echivala cu negarea, in aceasta privinta, a caracterului efectiv al angajamentelor asumate in mod neconditionat si irevocabil de catre statele membre, in temeiul tratatului, si ar pune astfel in discutie insesi fundamentele Comunitatii".

In plus, in masura in care hotararea instantei nationale contravine dreptului comunitar, astfel cum urmeaza a fi interpretat ulterior prin hotararea Curtii de Justitie, si s-ar cauza, astfel, prejudicii persoanelor particulare, devine aplicabil si principiul raspunderii unui stat membru, care este "valabil in orice ipoteza de incalcare a dreptului comunitar si oricare ar fi organul din statul membru a carui actiune sau omisiune a determinat incalcare" (cauza C-224/01, Gerhard Kobler impotriva Republicii Osterreich, hotararea din 30.09.2003).

In considerarea acestor argumente, Inalta Curte, Completul de 5 Judecatori, in majoritate, a constatat ca se impune suspendarea judecarii prezentei cauze pana la solutionarea cauzei preliminare inregistrate pe rolul CJUE, sub nr. C-811/19.

La data de 21 decembrie 2021, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Marea Camera, a pronunțat hotărârea în cauzele conexe C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 și C-840/19, statuând astfel:

„1. Decizia 2006/928/CE a Comisiei din 13 decembrie 2006 de stabilire a unui mecanism de cooperare și de verificare a progresului realizat de România în vederea atingerii anumitor obiective de referință specifice în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției este, atât timp cât nu a fost abrogată, obligatorie în toate elementele sale pentru România. Obiectivele de referință care figurează în anexa la această urmare să asigure respectarea de către acest stat membru a valorii statului de drept prevăzute la articolul 2 TUE și au caracter obligatoriu pentru statul membru respectiv, în sensul că acesta din urmă este ținut să ia măsurile adecvate pentru atingerea acestor obiective, ținând seama în mod corespunzător, în temeiul principiului cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE, de rapoartele întocmite de Comisia Europeană pe baza deciziei respective, în special de recomandările formulate în rapoartele menționate.

2. Articolul 325 alineatul (1) TFUE coroborat cu articolul 2 din Convenția elaborată în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind protejerea intereselor financiare ale Comunităților Europene, semnată la Luxemburg la 26 iulie 1995, precum și Decizia 2006/928 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări sau unei practici naționale potrivit căreia hotărârile în materie de corupție și de fraudă în domeniul taxei pe valoarea adăugată (TVA) care nu au fost pronunțate, în prima instanță, de completuri de judecată specializate în această materie sau, în apel, de completuri de judecată ai căror membri au fost desemnați totuși prin tragere la sorti sunt lovite de nulitate absolută, astfel încât cauzele de corupție și de fraudă în domeniul TVA-ului în discuție trebuie, dacă este cazul, în urma unei cai extraordinare de atac împotriva unor hotărâri definitive, să fie rejudecate în prima instanță și/sau în apel, în măsura în care aplicarea acestei reglementări sau a acestei practici naționale este de natură să creeze un risc sistemic de impunitate a faptelor ce constituie infracțiuni grave de fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii sau de corupție în general.

Obligația de a se asigura ca astfel de infracțiuni fac obiectul unor sancțiuni penale care au un caracter efectiv și disuasiv nu scuteste instanța de trimitere de verificarea respectării necesare a drepturilor fundamentale garantate la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, fără ca aceasta instanță să poată aplica un standard național de protecție a drepturilor fundamentale care să implice un asemenea risc sistemic de impunitate.

3. Articolul 2 și articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, precum și Decizia 2006/928 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări sau unei practici naționale potrivit căreia deciziile curții constituționale naționale sunt obligatorii pentru instanțele de drept comun, cu condiția ca dreptul național să garanteze independența curții constituționale menționate în special față de puterile legislative și executive, astfel cum este impusă de aceste dispozitii. În schimb, aceste dispozitii din Tratatul UE și decizia menționată trebuie interpretate în sensul că **se opun unei reglementări naționale potrivit căreia orice nerespectare a deciziilor curții constituționale naționale de către judecătorii naționali de drept comun este de natură să angajeze răspunderea lor disciplinară.**

4. Principiul supremației dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări sau unei practici naționale potrivit căreia instanțele naționale de drept comun sunt ținute de deciziile curții constituționale naționale și nu pot, din acest motiv și cu riscul savarsirii unei abateri disciplinare, să lase neaplicată din oficiu jurisprudența rezultată din deciziile menționate, chiar dacă ele consideră, în lumina unei hotărâri a Curții, că această jurisprudență este contrară articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, articolului 325 alineatul (1) TFUE sau Deciziei 2006/928.”

Constatand incidenta în cauza a hotărârii CJUE, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători, va expune sintetic motivele pentru care va lăsa neaplicată Decizia nr. 417/2019 din 3 iulie 2019 a Curții Constituționale, având în vedere că inculpații nu au mai susținut oral, cu ocazia dezbaterilor, motivul de apel vizând trimiterea

cauzei spre rejudecare.

Preliminar, se noteaza ca prezenta cauza are ca obiect o acuzatie in materie penala vizand infractiuni de coruptie la nivel inalt, inculpatul Mazare Alexandru fiind senator la data la care se retine savarsirea faptelor.

Or, Curtea, reunita in Marea Camera, a confirmat jurisprudenta sa rezultata din hotararea pronuntata in cauzele conexe C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 si C-397/19, potrivit careia MCV este obligatoriu in toate elementele sale pentru Romania, actele adoptate inainte de aderare de institutiile Uniunii fiind obligatorii de la data aderarii sale. Aceasta este situatia Deciziei 2006/928, care este obligatorie in toate elementele sale pentru Romania atat timp cat nu a fost abrogata. Obiectivele de referinta care urmaresc sa asigure respectarea statului de drept au de asemenea caracter obligatoriu, Romania fiind tinuta sa ia masurile adecvate pentru atingerea acestor obiective, tinand seama de recomandarile formulate in rapoartele intocmite de Comisie.

Curtea a amintit ca, chiar daca normele care guverneaza organizarea justitiei in statele membre, in special cea referitoare la compunerea completurilor de judecata in materie de frauda si de coruptie, intra, de principiu, in competenta statelor respective, acestea sunt totusi tinute sa respecte obligatiile care decurg pentru ele din dreptul Uniunii.

Printre astfel de obligatii figureaza combaterea oricarei activitati ilegale, care cuprinde infractiunile de coruptie care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii prin masuri disuasive si efective, obligatia mentionata fiind completata pentru statul roman de obligatia care rezulta din Decizia 2006/928, de a lupta in mod efectiv impotriva coruptiei si in special a coruptiei la nivel inalt.

*In considerarea obligatiei ce incumba instantei nationale de a lasa neaplicate dispozitiile interne care impiedica aplicarea unor sanctiuni efective si disuasive, obligatie consacrata in jurisprudenta CJUE si reamintita in decizia antementionata, **Inalta Curte constata ca, aplicarea Deciziei nr. 417/2019 din 3 iulie 2019 a Curtii Constitutionale ar avea drept consecinta rejudecarea in prima instanta a cauzei de fata, iar o astfel de rejudecare are in mod inevitabil ca efect prelungirea duratei procedurilor penale aferente. Or, pe langa faptul ca Romania s-a angajat sa reduca durata procedurii pentru cauzele de coruptie, Curtea de Justitie a reamintit ca, tinand seama de obligatiile specifice care ii incumba Romaniei in temeiul Deciziei 2006/928, reglementarea si practica nationale in aceasta materie nu pot avea drept consecinta prelungirea duratei anchetelor privind infractiunile de coruptie sau slabirea in orice alt mod a luptei impotriva coruptiei (par. 197 din decizie).***

*Pe de alta parte, in raport de reperele de interpretare a dreptului Uniunii necesare pentru solutionarea litigiului principal oferite de instanta de contencios european mentionate la paragrafele 200-202, aplicarea deciziei Curtii Constitutionale, prin actiunea conjugata cu normele nationale de prescriptie, este de natura a impiedica sanctionarea, in mod efectiv si disuasiv, a persoanelor care ocupa cele mai importante pozitii in statul roman si care au fost condamnate pentru savarsirea, in exercitarea functiilor lor, a unor fapte de frauda grava si/sau de coruptie grava. **Avand un impact direct si generalizat asupra cauzelor solutionate de Inalta Curte si impunand o rejudecare a cauzelor de frauda si/sau de coruptie in discutie, decizia mentionata are ca efect imediat si inevitabil prelungirea duratei procedurilor penale aferente.***

Or, reluarea ciclurilor procesuale data fiind complexitatea cauzelor si durata considerabila de timp a procedurii pana la pronuntarea unei hotarari definitive, face aproape inevitabil ca prin aceasta prelungire sa se depaseasca termenele de prescriptie aplicabile, riscul de impunitate devenind in acest fel sistemic fata de categoria de persoane mentionata. Prin urmare, riscul de impunitate ar deveni sistemic pentru

aceasta categorie de persoane si ar repune in discutie obiectivul combaterii coruptiei la nivel inalt (par. 200-202 din decizie).

In alta ordine de idei, CJUE a statuat ca obligatia de a se asigura ca astfel de infractiuni fac obiectul unor sanctiuni penale care au caracter efectiv si disuasiv nu scuteste instanta nationala de verificarea respectarii drepturilor fundamentale garantate la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, fara ca aceasta instanta sa poata aplica un standard national de protectie a drepturilor fundamentale care sa implice un asemenea risc sistemic de impunitate. Or, cerintele care decurg din acest articol nu impiedica o eventuala neaplicare a jurisprudentei Curtii Constitutionale referitoare la specializarea si la compunerea completurilor de judecata in materie de coruptie (a se vedea par. 205-209 din decizie).

Astfel, cerinta specializarii care rezulta din Decizia nr. 417/2019 a Curtii Constitutionale a fost considerata ca indeplinita prin simpla adoptare a unui act formal precum hotararea din 23 ianuarie 2019 a Colegiului de conducere, imprejurare care nu face decat sa confirme ca judecatorii Inaltei Curti de Casatie si Justitie care au facut parte din completurile de judecata in materie de coruptie inainte de adoptarea acestei hotarari erau specializati in aceasta materie. Ca urmare, desi Curtea Constitutionala a statuat ca practica Inaltei Curti de Casatie si Justitie referitoare la specializarea completurilor de judecata in materie de coruptie nu era conforma cu dispozitiile nationale aplicabile, aceasta practica nu era viciata de o incalcare vadita a unei norme fundamentale a sistemului judiciar din Romania de natura sa puna in discutie caracterul de instanta „constituata in prealabil prin lege” al completurilor de judecata in materie de coruptie ale Inaltei Curti de Casatie si Justitie.

De altfel, constituirea unor complete specializate la nivelul Inaltei Curti apare ca fiind o chestiune pur formala in considerarea specializarii judecatorilor din cadrul sectiei penale a instantei supreme, relevante in aceasta privinta fiind chiar considerentele Deciziei nr. 417/2019 a Curtii Constitutionale dintre care citam exemplificativ paragraful 147: „Faptul ca toti judecatorii sunt specializati nu inseamna decat ca alegerea componentei completurilor specializate se va face dintre toti acestia.”

In fine, in ce priveste principiul suprematiei dreptului comunitar, Curtea a stabilit in jurisprudenta sa ca instituirea prin Tratatul CEE a unei ordini juridice proprii, acceptata de statele membre pe baza de reciprocitate, are drept corolar imposibilitatea statelor mentionate de a face sa prevaleze, impotriva acestei ordini juridice, o masura unilaterala ulterioara sau de a opune dreptului nascut din Tratatul CEE norme de drept national, indiferent de natura acestora, existand altfel riscul ca acest drept sa isi piarda caracterul comunitar si ca fundamentul juridic al Comunitatii insesi sa fie pus in discutie. Curtea a considerat astfel ca, desi a fost incheiat sub forma unui acord international, Tratatul CEE constituie carta constitutională a unei comunitati de drept, iar caracteristicile esentiale ale ordinii juridice comunitare astfel constituite sunt in special suprematia acesteia in raport cu dreptul statelor membre si efectul direct al unei intregi serii de dispozitii aplicabile statelor membre si resortisantilor lor.

Curtea a adaugat ca, intrucat articolul 4 alineatul (2) TUE prevede ca Uniunea respecta egalitatea statelor membre in raport cu tratatele, aceasta nu poate respecta o astfel de egalitate decat daca statele membre se afla, in temeiul principiului suprematiei dreptului Uniunii, in imposibilitatea de a face sa prevaleze, impotriva ordinii juridice a Uniunii, o masura unilaterala, indiferent de natura acesteia. In acest context, Curtea a aratat ca, in exercitarea competentei sale exclusive de a furniza interpretarea definitiva a dreptului Uniunii, acesteia ii revine sarcina de a preciza intinderea principiului suprematiei dreptului Uniunii in raport cu dispozitiile relevante ale acestui drept, intinderea mentionata neputand depinde nici de interpretarea unor dispozitii ale dreptului national, nici de interpretarea unor dispozitii de drept al Uniunii retinuta de o instanta nationala, care nu corespund interpretarii Curtii.

Potrivit Curtii, efectele asociate principiului suprematiei dreptului Uniunii se impun tuturor organelor unui stat membru, fara ca dispozitiile interne, inclusiv de ordin constitutional, sa poata impiedica acest lucru. Instantele nationale sunt tinute sa lase neaplicata, din oficiu, orice reglementare sau practica nationala contrara unei dispozitii de drept al Uniunii care are efect direct, fara a trebui sa solicite sau sa astepte eliminarea prealabila a acestei reglementari sau practici nationale pe cale legislativa sau prin orice alt procedeu constitutional (par. 245-252 din decizia amintita).

Ca atare, in aplicarea hotararii pronuntate de Curtea Europeana de Justitie, Marea Camera, la data de 21 decembrie 2021, in cauzele conexe C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 si C-840/19, Inalta Curte, Completul de 5 Judecatori, va lasa neaplicata Decizia nr. 417/2019 din 3 iulie 2019 a Curtii Constitutionale, aplicarea standardului instituit prin decizia ultim mentionata, relativ la notiunea de instanta constituita potrivit legii, fiind de natura a genera un risc sistemic de impunitate a faptelor ce constituie infractiuni grave de frauda care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii sau de coruptie in general, cu incalcarea dispozitiilor mentionate de CJUE care prevad sanctiuni efective si disuasive pentru combaterea infractiunilor de aceasta natura, in conditiile in care viciul constatat nu este de natura sa afecteze dreptul la un proces echitabil potrivit standardelor europene".

[*Cititi aici integral Decizia Inaltei Curti pronuntata in dosarul Mazare](#)